

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobců:

- a) M. R.
- b) nezl. M. O. R.
- c) nezl. S. R.

všichni zastoupeni Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem
se sídlem Stodolní 834/7, 702 00 Moravská Ostrava

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra ČR
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2017, č. j. OAM-659/ZA-ZA12-P06-2016, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2017, č. j. OAM-659/ZA-ZA12-P06-2016 se ve výroku, kterým žalobcům nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14 a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zamítá.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2017, č. j. OAM-659/ZA-ZA12-P06-2016 se ve výroku, kterým žalobcům nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 14a zákona o azylu, zrušuje a věc se v tomto rozsahu vrací žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žalovaný je povinen nahradit žalobcům náklady řízení ve výši 25.169,-Kč k rukám Mgr. Farida Alizeye, advokáta se sídlem Stodolní 834/7, 702 00 Moravská Ostrava, a to do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím rozhodl žalovaný o žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany tak, že se jim mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „zákon o azylu“) neuděluje.

II. Obsah žaloby

2. Toto rozhodnutí napadla žalobkyně a) jménem svým a jménem svých nezletilých dětí [žalobců ad b) a c); dále jen „žalobkyně“] v celém rozsahu včas podanou žalobou, v níž namítala, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, resp. spočívá na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, když zjištěný skutkový stav nemá oporu ve spise, přičemž rozhodnutí trpí i jinými vadami zákonnosti, které v žalobě dále rozvedla. Zdůraznila, že důvodem podané žádosti o mezinárodní ochranu je jednak zdravotní stav jejího syna [žalobce b)] vyžadující zdravotní péči, jež mu nemůže být v Afghánistánu v uspokojivé podobě, kterou vyžaduje jeho zdravotní stav, poskytnuta a dále skutečnost, že má odůvodněné obavy z bezpečnostní situace v Afghánistánu.
3. Ke zdravotnímu stavu syna uvedla, že prodělal dětskou mozkovou obrnu, má poškozenou levou část těla včetně částečného ochrnutí levé tváře. Pro zlepšení hybnosti levé ruky a nohy mu byla v České republice (dále jen „ČR“) provedena operace. Žalobkyně nesouhlasí se závěrem správního orgánu, že uvedeným zákrokem byla samotná léčba syna ukončena, přičemž „jde o motorické poškození, které se postupem času může zmírňovat, zcela odstraněno nebude s vysokou pravděpodobností nikdy s tím, že další pobyt v ČR na toto postižení žádný pozitivní vliv mít nebude.“ Z napadeného rozhodnutí není zřejmé, jakými úvahami správní orgán k tomuto závěru dospěl. V Afghánistánu není schopna zajistit synovi odpovídající péči. Dle jejího názoru jsou dány důvody pro udělení humanitárního azylu.
4. K obavě z bezpečnostní situace v Afghánistánu uvedla, že je učitelkou a pracovala na dívčí škole na okraji Kábulu. Tálibové neustále posílali do školy varování, aby byla škola uzavřena, protože ženy do školy nepatří. Žili v neustálém strachu o bezpečnost, život a zdraví. Dle nařízení afghánské vlády není možné si vybrat místo, kde by chtěla učit, afghánské úřady neumožňují změnu pracoviště. Proto po mateřské dovolené nenastoupila zpět do práce a své povolání nemůže vykonávat jinde. Dále uvedla, že dvě její děti, které zůstaly v Afghánistánu, byly svědky výbuchu v obchodním domě. Čtvrtě, kde ve vlasti bydlela, je dle jejího odhadu bezpečná z 50% s tím, že se zde může stát cokoliv. Tvrzení žalovaného o situaci v Kábulu na straně 9 napadeného rozhodnutí („...nejedná se o celoplošně rozšířené násilí...“) považuje za nepodložené důkazy. Namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů, jakož i vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata nemá oporu ve spisu.
5. Dle názoru žalobkyně jsou závěry správního orgánu odlišné od stavu popisovaného v jím užitých zprávách. Není tedy pravdou, že incidenty se uskutečňují již pouze na dílčích a

omezených místech a v oblastech, které nejsou pod plnou kontrolou centrální afghánské vlády. Žalobkyně je přesvědčena, že v Afghánistánu jim hrozí vážné ohrožení životů z důvodů svévolného násilí v situaci vnitřního ozbrojeného konfliktu, přičemž nemohou využít ochrany afghánských státních orgánů, neboť tyto nejsou schopny ochranu poskytnout. Žalobkyně jako žena má současně strach z pronásledování z důvodu pohlaví – je učitelka a ženám je v Afghánistánu stále odpíráno právo na vzdělání, resp. jeho výkon je spojen s nebezpečím pro život žen. To se netýká jen učitelů, ale i dětí, včetně těch jejich. Je proto přesvědčena, že v jejich případě jsou naplněny důvody pro udělení mezinárodní ochrany v ČR. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a přiznal jí náklady řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, s níž nesouhlasí. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobkyně, použité informace o zemi původu, žalobkyní poskytnuté důkazní materiály, zejména lékařské zprávy a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval.
7. Uvedl, že v rámci pohovoru umožnil žalobkyni sdělit vše, co považovala za podstatné z hlediska osvětlení důvodů podané žádosti o mezinárodní ochranu a dal jí rovněž možnost se dne 12. 10. 2016 seznámit s podklady rozhodnutí. Trvá na tom, že v rámci důkazního řízení se zabýval všemi skutečnostmi, které žalobkyně sdělila, zjistil skutečný stav věci a opatřil si potřebné podklady pro rozhodnutí, z tohoto pohledu má za nedůvodnou toliko obecně (bez bližší skutkové argumentace) formulovanou námitku o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, který nemá oporu ve spise. Uvedl, že z protokolu o seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí vyplývá, že žalobkyně se s obsahem podkladů blíže seznámit nechtěla, ani je dále doplnit, či se k nim nebo jejich zdrojům vyjádřit. Do spisu doplnila svůj vysokoškolský diplom, který potvrzuje jí dosažené vzdělání, zopakovala, že působila jako učitelka daleko od hlavního města s tím, že „to nebezpečí pro ni bylo opravdu velké“.
8. Žalovaný má za to, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobně, jasně a srozumitelně vyhodnotil důvody, pro něž žalobci žádají o udělení mezinárodní ochrany z hlediska všech forem této ochrany ve světle informací, které si za tímto účelem v dostatečném množství obstaral či je doložila sama žalobkyně. Ta v průběhu správního řízení uvedla, že o mezinárodní ochranu žádají z důvodu neuspokojivé situace v Afghánistánu a hlavně z důvodu zdravotního stavu nezl. žalobce b), který podle ní potřebuje dlouhodobé léčení pro zdravotní potíže datující se od jeho narození. Tyto důvody dále ve správním řízení blíže konkretizovala a zdravotní stav žalobce b) doložila i zdravotní dokumentací. Správní orgán po provedeném řízení dospěl k jednoznačnému závěru, že žalobci ve vlasti neměli žádné potíže, relevantní z pohledu možného udělení mezinárodní ochrany v některé z jejích forem a že jim v případě návratu nehrozí nebezpečí vážné újmy. Na závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí žalovaný setrává i pro řízení o žalobě, a nemá důvod na nich nic měnit ani vzhledem k uplatněným žalobním námitkám, které se shodují s důvody, jimiž se žalovaný v rámci předchozího řízení náležitě vypořádal.

9. S žalobní námitkou stran neuspokojivé zdravotní péče v Afghánistánu týkající se žalobce b), žalovaný nesouhlasí. Uvedl, že s žalobkyní doloženou zdravotní dokumentací (jak vyplývá ze strany 4 a 5 napadeného rozhodnutí) se pečlivě seznámil, doložené informace nerozporoval a přiznal jim důkazní hodnotu. Uvedené lékařské zprávy mapovaly nejen současný zdravotní stav žalobce b), ale i stav před odjezdem z vlasti. Vyhodnocením zdravotního stavu žalobce b) ve vazbě na případnou aplikaci § 14 zákona o azylu se správní orgán zabýval podrobně zejména na straně 11 žalobou napadeného rozhodnutí. Shrnul, že v případě žalobců, a to i s ohledem na zjištěný zdravotní stav žalobce b), nevyhodnotil zjištěné okolnosti za zvláštního zřetele hodné pro udělení humanitárního azylu žádnému z nich.
10. K žalobní námitce týkající se posouzení bezpečnostní situace v Afghánistánu žalovaný setrval na tom, že uvedený důvod žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany ve svém rozhodnutí dostatečně a po právu zhodnotil jako nenaplnující důvody pro udělení azylu (viz strany 5-10 rozhodnutí) či doplňkové ochrany (strany 12-15 rozhodnutí). Za účelem řádného posouzení této otázky si obstaral dostatečné množství informací o zemi původu žalobců a poskytl žalobkyni možnost se s nimi seznámit, vyjádřit se k nim a doplnit je. Ač žalobkyně v žalobě tyto informace zpochybnila, nenabídla zprávy (ani v průběhu správního řízení a následně v podané žalobě), které situaci vystihují lépe, a neuvedla, v čem se správní orgán od těchto zpráv odchýlil. Žalovaný přitom v rozhodnutí nepopřel výskyt značného množství bezpečnostních incidentů v zemi, v této souvislosti nelze přehlédnout celkově zjištěnou aktuální bezpečnostní situaci ve světě, související rovněž s nárůstem výskytu těchto činů vůči civilistům, které jsou ve své většině hodnoceny jako teroristické útoky. K problematice terorismu žalovaný poukázal na rozsudek Vrchního soudu v Praze č.j. 6A 709/2001 ze dne 30. 4. 2002, který judikoval: *že „I v moderních, nesporně demokratických státech s vysokou úrovní právní kultury se v poslední době stávají zcela anonymní, nevinní a apolitictí občané (bez zřetele na jejich náboženství, sociální původ, národnost, politické přesvědčení atd.) cílem masových ozbrojených útoků náboženských nebo politických extrémistů a právem se mohou v některých zemích či oblastech cítit ohroženi. Tento fakt je ovšem prakticky pojmovým znakem terorismu jako násilného a ozbrojeného projevu politického a náboženského extremismu. Takový stav ale není azylově významným „pronásledováním“...“* Z odůvodnění napadeného rozhodnutí dle žalovaného vyplývá, že navzdory výše zmíněným incidentům shromážděné podklady svědčí o tom, že situace v Afghánistánu se již nedá pokládat za stav celoplošně rozšířeného vnitřního ozbrojeného konfliktu, a proto má za to, že žalobcům již skutečné nebezpečí vážné újmy na celém území jejich vlasti bez výjimky nehrozí. V této souvislosti rovněž uvedl, že právě oblast Kábulu patří v současné době k nejbezpečnějším oblastem v celé zemi, do které se ve značných počtech vracejí afghánští uprchlíci nuceně odejít v dřívějších letech z bezpečnostních důvodů. Rovněž tak nevyhodnotil za azylově relevantní situaci týkající se samotné žalobkyně a) jako ženy ve vazbě na jí tvrzené pronásledování z důvodu pohlaví (odkázal na stranu 9 a 10 rozhodnutí). Stran tvrzeného odpírání vzdělání ženám žalovaný konstatoval, že žalobkyni a) bylo vzdělání poskytnuto, o čemž svědčí i správnímu orgánu poskytnutá kopie vysokoškolského diplomu. Na její osobu tak tvrzení o odepření práva na vzdělání nedopadá. Ze všech uvedených důvodů navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

11. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé,

dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), přičemž rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Věc projednal a rozhodl při jednání za účasti tlumočnicka jazyka perského – darí.

12. V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.
13. Žalobkyně dne 29. 7. 2016 požádala jménem svým a jménem svých dvou nezletilých dětí o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Dne 3. 8. 2016 poskytla bližší údaje k podané žádosti a byl s ní proveden pohovor. Uvedla, že všichni jsou tádžické národnosti a afghánské státní příslušnosti, vyznávají islámské náboženství. Nemá žádné politické přesvědčení a nikdy se politicky neangažovala. Je vdaná, její manžel (lékař internista) a její další dvě děti (nar. 2008 a 2011) žijí společně v Kábulu v Afghánistánu. Do ČR přicestovala dne 7. 5. 2016 na základě pozvání od svého švagra a švagrové (sestry jejího manžela), kteří žijí v Brně, a to z důvodu zdravotních potíží, kterými trpí její syn [žalobce b)]. Upřesnila, že od narození je částečně ochrnutý na levou půlku těla. V Afghánistánu se léčit nemohl, protože podobné věci se tam vůbec neléčí. Proto přicestovali do ČR, léčba syna probíhá v Praze v Nemocnici Na Bulovce. Uvedla, že o mezinárodní ochranu spolu s dětmi žádá z důvodu celkově neuspokojivé situace v Afghánistánu a z důvodu zdravotního stavu svého nezletilého syna, který dle ní vyžaduje dlouhodobé léčení.
14. V průběhu pohovoru potvrdila, že hlavním důvodem jejich odjezdu z vlasti byl zdravotní stav jejího syna, který podrobněji popsala (prodělal zřejmě během porodu dětskou mozkovou obrnu, v jejímž důsledku má poškozenou levou část těla a částečně ochrnutou levou tvář). V Afghánistánu s ním chodila k lékaři, ale kromě masáží, po nichž se jeho stav nijak nelepšil, žádnou jinou léčbu neabsolvoval. Původně jim řekli, že jeho zdravotní stav se nedá vůbec léčit, nedávno jim lékař sdělil, že je možnost léčby v Evropě, kde mají nové metody (zárok pro obnovení ochablých částí těla). Žalobkyně kontaktovala svého švagra žijícího v ČR, který jí domluvil léčbu v Nemocnici Na Bulovce v Praze, kam zaslala synovu zdravotní dokumentaci. Na své náklady s dětmi přicestovala do ČR a plně hradila synovu operaci (uvolnění svalů na jeho levé ruce a noze, aby se zlepšila jejich hybnost). Po příjezdu do ČR bydleli u švagra v Brně, syn měl po provedené operaci ruku i nohu šest týdnů v sádře. Dne 28. 6. 2016 mu sádku sundali a 31. 8. 2016 se měli dostavit na další kontrolu. Z důvodu, že již neměli platné vízum a syn potřeboval pokračovat v léčbě, která by dle jejího názoru nebyla v Afghánistánu možná, rozhodla se požádat o azyl.
15. K bezpečnostní situaci v Afghánistánu žalobkyně vysvětlila, že pracovala jako učitelka na dívčí škole na okraji Kábulu, v oblasti blízko základny Tálibánu. Uvedla, že Tálibán neustále posílal na ředitelství školy varování, aby škola byla uzavřena, protože ženy do školy nepatří a mají být doma. Ze strany ředitelství byly upozorněny, aby si dávaly pozor na život. Jí osobně se nic nestalo, neboť před narozením dcery, asi v polovině roku 2015 přestala do školy chodit a zůstala doma. Po mateřské dovolené, která v Afghánistánu trvá jen tři měsíce, se ze strachu již do školy nevrátila. Uvedla, že vystudovala pedagogickou fakultu a po jejím ukončení začala pracovat (před osmi lety), vyučovala jazyk darijský a literaturu. Kromě uvedených výhrůžek ve škole se jí zhoršená bezpečnostní situace nedotýkala, známí ji však upozorňovali, aby do školy nechodila, protože se jí Tálibán může pomstít. O práci na jiné škole neuvažovala, neboť podle nařízení afghánské vlády není možné si vybrat místo, kde by chtěla učit, afghánské úřady neumožňují změnu pracoviště. Její manžel a další dvě děti zůstali ve vlasti, protože pokud

by o víza žádala celá rodina, nedostali by je. Potvrdila, že hlavním důvodem její žádosti o mezinárodní ochranu v ČR je zdravotní stav jejího syna, kterému dělá doprovod a vzala s sebou i nezl. dceru, která je na ní vzhledem k útlému věku závislá. Uvedla, že tamní bezpečnostní situace ohrožuje každého, kdykoli se může stát nějaký atentát. Neustále žili ve strachu. Naštěstí se nikomu z její rodiny nic nestalo. Bezpečnostní riziko v místě bydliště vyhodnotila na 50%. Z důvodu špatné bezpečnostní situace v Afghánistánu by do ČR chtěl přijet i její manžel s dětmi. Doplnila, že její švagr v ČR žije již 30 let, má české občanství, jeho manželka zde žije 6 let. V průběhu správního řízení žalobkyně doložila lékařské zprávy svého nezl. syna, které jsou součástí správního spisu a jsou popsány na straně 3 napadeného rozhodnutí.

16. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Afghánistánu, konkrétně žalovaný při posouzení žádosti žalobců vycházel ze Zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Afghánistánu za rok 2015 ze dne 13. 4. 2016; Zprávy MZV Velké Británie o lidských právech a demokracii za rok 2015 – Afghánistán ze dne 21. 4. 2016; Informace Valného shromáždění – Rady bezpečnosti OSN o situaci v Afghánistánu ze dne 7. 3. 2016; Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) ze dne 19. 4. 2016; Výroční zprávy Human Rights Watch 2016 – Afghánistán ze dne 27. 1. 2016; Výroční zprávy Freedom House – Svoboda ve světě 2016 – Afghánistán ze dne 7. 6. 2016, Výroční zprávy Amnesty International 2015/2016 ze dne 24. 2. 2016 a Informace MZV ČR č.j. 98858/2015-LPTP ze dne 1. 7. 2015.
17. Žalobkyně nevyužila možnosti se s uvedenými podklady pro rozhodnutí blíže seznámit, nevnesla žádné námitky proti zdrojům informací či způsobu jejich získání. Zavázala se doložit a následně doložila svůj vysokoškolský diplom.
18. Při jednání soudu dne 7. 6. 2018 zástupci účastníků odkázali na svá písemná podání a setrvali na svých procesních návrzích.
19. Zástupce žalobců shrnul, že správní orgán nesprávně posoudil důvody pro udělení mezinárodní ochrany uvedené žalobkyní ve správním řízení a rovněž nevzal náležitě v potaz tehdejší a současnou bezpečnostní situaci v Afghánistánu, která je i nadále velmi špatná. Žalobkyně jako učitelka na dívčí škole v provincii L. byla pronásledována ze strany hnutí Tálibán, a musela zemi původu opustit. K uvedené skutečnosti zástupce žalobců soudu předložil listinné důkazy a žádal jejich provedení. V této souvislosti uvedl, že žalobkyně nebyla v průběhu pohovoru v řízení před správním orgánem dostatečně poučena v tom smyslu, aby uvedla vše, co jí v Afghánistánu hrozilo. Dále navrhl výslech dopředu označené svědkyně, jejíž účast k jednání zajistil. Na rozdíl od žalovaného je toho názoru, že bezpečnostní situace v Afghánistánu je i nadále velmi špatná. K uvedenému tvrzení předložil k důkazu rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 3. 2018, č. j. 32Az 3/2017-72, v němž se mimo jiné hovoří i o tom, že menšiny jsou v Afghánistánu utlačovány, jsou potlačována práva žen, zejména dívkám není umožněno, aby se vzdělávaly. V této souvislosti poukázal na skutečnost, že žalobkyně je menšinové tádžické národnosti, která je utlačována ze strany hnutí Tálibán.
20. Pověřená pracovnice žalovaného k tvrzené diskriminaci namítla, že je třeba rozlišovat, zda diskriminována byla přímo žalobkyně. Ta v řízení před správním orgánem doložila vysokoškolský diplom, což svědčí o tom, že v Afghánistánu není ženám vzdělání odepřeno. K tvrzené diskriminaci ze strany příslušníku hnutí Tálibán upozornila na

skutečnost, že uvedené hnutí není součástí státního aparátu a nejde o situaci, kterou by tamní stát neřešil. Pokud jde o tádžickou národnost, jedná se o národnost, která je v Afghánistánu zastoupena nejvíce. Dále uvedla, že žalobkyně vyznává většinové islámské náboženství, které je tradiční a žádné problémy v této souvislosti neuváděla. Zdravotní problémy nezletilého žalobce b) žalovaný nijak nezlehčil, provedl podrobnou analýzu jeho zdravotního stavu se závěrem, že uváděné zdravotní důvody nelze uznat jako azylově relevantní, s čímž se v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal. Namítla nedůvodnost žaloby.

21. V rámci účastnického výslechu žalobkyně uvedla, že z důvodu jejího psychického rozpoložení při podání žádosti nebyla dostatečně pochopena a v tomto stavu nemohla podat veškeré informace o celém svém případě. Uvedla, že o mezinárodní ochranu požádala primárně ze dvou důvodů. Za prvé z důvodu aktuální bezpečnostní situace v Afghánistánu, která je zřejmá celému světu. Zmínila vraždy, únosy, sebevražedné atentáty a výbuchy, k nimž dochází v centru Afghánistánu, situace v provincii je ještě horší a denně se stupňuje. Druhou skutečností byl zdravotní stav jejího syna. Zopakovala, že je absolventkou Kábulské univerzity, má titul Bc. v oblasti jazyka. Dostala nabídku, aby pracovala v jedné škole v Kábulu a poté v provincii. Její manžel byl lékař a z důvodu pracovních povinností musel často cestovat i do provincií. Jednou z nich byla i provincie L., kde se usídlili a pronajali si dům od pana H. M. G. Po nastěhování do uvedené provincie byla bezpečnostní situace vcelku dobrá, ale postupem času se razantně zhoršila. Asi na přelomu roku 2013/2014 ji dotýčný pronajímatel informoval, že několik ozbrojených osob z Tálibánu se na ni vyptávalo, zejména kdy se nachází v bytě, kudy chodí do školy, jakou práci má její manžel, a podobně. Dotýčný jim řekl, že je učitelkou jazyka darí na dívčí škole ve vesnici A. K. Ozbrojenci pronajímateli sdělili, že žalobkyně vykonává činnost proti víře, učí dívky v rozporu s islámskou vírou a že její manžel léčil osoby, které patřily k ozbrojeným složkám státu. Asi po dvou až třech dnech se vrátili a požádali dotýčného pronajímatele, aby s nimi spolupracoval, aby mohli žalobkyni, její děti a manžela zlikvidovat. Pronajímatel o této skutečnosti informoval radu vesnice, která si žalobkyni předvolala a doporučila jí, aby tuto oblast neprodleně opustila. Vrátila se tedy zpět do Kábulu. Její přátele z provincie jí po nějaké době informovali, že ozbrojené osoby našly její adresu v Kábulu. Přátelé jí proto doporučili, aby opustila i Kábul. Neměla jinou možnost, než Afghánistán opustit. Před tím (na přelomu roku 2014/2015) se skrývala v domě přátel. Uvedené skutečnosti a dále zdravotní problém jejího syna zapříčinily to, že podala žádost o vízum a vycestovala do ČR. Je odloučena od svých dvou dětí, které zůstaly v Afghánistánu a jako matka tím velmi trpí.
22. Soud dále k důkazu konstatoval novinové články předložené zástupcem žalobkyně v průběhu řízení před soudem, týkající se aktuální bezpečnostní situace v zemi původu žalobců (z července, srpna 2017, založené na č. l. 56-61 soudního spisu, viz níže).
23. Pověřená pracovnice žalovaného k uvedeným důkazům namítla, že se jedná o články vydané po datu vydání napadeného rozhodnutí, které nereflektují konkrétní příběh žalobkyně. Není v nich uvedena žádná skutečnost, která by se jí osobně dotýkala.
24. Z výslechu svědkyně paní A. B., narozené ..., soud zjistil, že je sestrou manžela žalobkyně, navíc se žalobkyní studovala na jazykové univerzitě v Kábulu. Svědkyně v ČR pobývá na základě povolení k trvalému pobytu již 7 let. K dotazu soudu uvedla, že problémy žalobkyně spočívaly v tom, že pracovala jako učitelka v provincii L. a byla

ohrožena na životě a zdraví ze strany příslušníků Tálíbán. O těchto problémech věděla od svého bratra. Mimo to, že je s bratrem v telefonickém spojení, sama osobně jednou na přelomu let 2012/2013 vycestovala do Afghánistánu. V té době rodina jejího bratra žila poblíž města Kábul v provincii G. nebo L. Problémy žalobkyně spočívaly ve výhrůžkách smrti ze strany příslušníků Tálíbán kvůli její profesi učitelky a poskytování studia děvčatům. Jejímu manželovi, který byl lékařem, bylo vyhrožováno proto, že poskytoval lékařské služby i příslušníkům centrální vlády a jejich dětem.

25. Při jednání dne 30. 8. 2018 soud k důkazu konstatoval úřední překlad žalobkyní předložených důkazů zaslaných jí ze země původu. Jedná se o potvrzení Rady obyvatel obce A. K., provincie L. (7 svědků s otisky jejich prstů a úředním razítkem provincie L.) o tom, co žalobkyně uvedla při své účastnické výpovědi při jednání soudu dne 7. 6. 2018 (zájem o její osobu ze strany hnutí Tálíbán v provincii L.). Druhou listinou je dopis ředitelky dívčí střední školy A. K. ze dne 15. 9. 2015, adresovaný Ředitelství školství provincie L., v němž tato uvádí, že žalobkyně na uvedené škole pracovala jako učitelka od 2. 9. 2013 a že od 23. 8. 2015 do 15. 9. 2015, tj. 20 dní se nedostavila do práce s tím, že učiní vše, co doporučí Ředitelství školství provincie L.
26. Pověřená pracovnice žalovaného uvedla, že provedené důkazy, které jsou staršího data, mohla žalobkyně zcela jistě předložit již v průběhu správního řízení, či v rámci seznámení s podklady pro rozhodnutí mohla požádat o lhůtu k předložení těchto důkazů, což neučinila. Namítla, že se jedná o nepřípustné rozšiřování skutkových tvrzení. Navrhla zamítnutí žaloby, náklady řízení nežádala.
27. Zástupce žalobců navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a přiznání nákladů řízení žalobcům, které písemně specifikoval (viz níže).
28. Žalobkyně přednesla svůj závěrečný návrh, v němž shrnula důvody své žádosti o mezinárodní ochranu. Zdůraznila svůj špatný psychický stav při pohovoru k důvodům podané žádosti, neschopnost pracovníka žalovaného provádějícího pohovor uvedenou skutečnost poznat, jakož i nesprávné poučení z jeho strany v tom smyslu, že má uvést veškeré potíže, které v zemi svého původu měla. Přestože měla ve vlasti výše uvedené problémy, prioritní pro ni byly zdravotní problémy jejího syna, kterým dala daleko vyšší cenu než vlastním potížím. Apelovala na soud, aby jí pomohl.
29. Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že žaloba je částečně d ů v o d n á.
30. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
31. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání

určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

32. Krajský soud po prostudování správního spisu s přihlédnutím k obsahu žaloby ve shodě se žalovaným konstatuje, že žalobkyně nebyla v zemi svého původu pronásledována ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Sama v průběhu správního řízení uvedla, že nemá žádné politické přesvědčení a ve vlasti nevyvíjela žádné politické aktivity. Afghánistán opustila legálně na turistické vízum, které získala na základě pozvání svých rodinných příslušníků žijících v ČR v Brně. Hlavním účelem a cílem této návštěvy bylo lékařské vyšetření a případný lékařský zákrok u jejího nezletilého syna [žalobce b)], k čemuž také došlo. Z důvodu další lékařské kontroly, kdy žalobci již neměli pro další pobyt v ČR platná víza, žalobkyně vzniklou situaci, aby dostala léčby svého syna, vyřešila podáním žádosti o mezinárodní ochranu. Uvedený důvod své žádosti o mezinárodní ochranu jako důvod prioritní, opakovaně v řízení před správním orgánem i v řízení před soudem potvrdila. Až v podané žalobě a v řízení před soudem rozvedla svou obavu z pronásledování ze strany příslušníků Tálíbán dle § 12 písm. b) zákona o azylu z důvodu svého pohlaví a výkonu zaměstnání, když jako učitelka poskytovala vzdělání dívkám na dívčí škole, což je v rozporu s ideologií hnutí Tálíbán. Za další důvod své žádosti označila celkově nepříznivou bezpečnostní situaci v Afghánistánu.
33. Krajský soud po provedeném přezkumném řízení neshledal, že by žalobkyně a její nezletilé děti mohly mít důvodnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů uvedených v písm. b) citovaného ustanovení, když výčet těchto důvodů je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. K tvrzené obavě žalobkyně z pronásledování z důvodu pohlaví spolu s tvrzením, že ženám v Afghánistánu je odpíráno právo na vzdělání, soud konstatuje, že uvedená situace na žalobkyni nedopadá, neboť jí samotné bylo umožněno studovat. Správnímu orgánu doložila svůj vysokoškolský diplom a uvedla, že pracovala jako učitelka. Listinné důkazy, které žalobkyně předložila v řízení před soudem k tvrzené obavě z pronásledování ze strany příslušníků Tálíbán, mohla zcela jistě předložit již v průběhu správního řízení. Skutečnost, že se o těchto potížích ve správním řízení zmínila jen okrajově, resp. k dokreslení svého života v Afghánistánu, potvrzují její slova o tom, že prioritní pro její odjezd z Afghánistánu nebyly tyto či jiné potíže, ale zdravotní stav jejího syna a předem domluvená léčba v ČR. V této souvislosti krajský soud dále uvádí, že neshledal důvodným tvrzení žalobkyně o tom, že nebyla před pohovorem řádně poučena, když z protokolu o pohovoru ze dne 3. 8. 2016 naopak vyplývá, že byla za účasti tlumočnicka jazyka darí poučena o své povinnosti v průběhu řízení poskytovat ministerstvu vnitra nezbytnou součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace pro zjištění stavu věci. Žalobkyně svým podpisem rovněž potvrdila své prohlášení o tom, že se cítí zdráva a je pohovoru schopna. Opačná tvrzení žalobkyně v řízení před soudem jsou v rozporu s obsahem správního spisu.
34. Z důkazu „Potvrzení Rady obyvatel obce A. K., provincie L.“ není zřejmé datum pořízení uvedené listiny. Jak již soud uvedl, z výpovědi žalobkyně ve správním řízení je nepochybné, že vlast opustila z důvodu plánované léčby syna v ČR a nikoli proto, že by obec v provincii L. opustila z důvodu pronásledování Tálíbánem na základě doporučení a rozhodnutí rady obyvatel obce A. K.
35. Z dopisu ředitelky dívčí střední školy A. K. ze dne 15. 9. 2015, v němž informuje Ředitelství školství o skutečnosti, že se žalobkyně 20 dnů nedostavila do práce, ještě nevyplývá její propuštění z práce. Žalobkyně o tom, že by ona sama byla propuštěna

z práce (v rámci pohovoru uváděla toliko v obecné rovině, že Tálíbán posílal do školy a na ředitelství varování, aby škola byla uzavřena a že ženy do školy nepatří a mají být doma) či o důvodu propuštění, ve správním řízení vůbec nehovořila. Naopak uvedla, že sama do školy přestala chodit, což bylo před narozením dcery. Dcera se jí narodila dne 25. 10. 2015, po jejím narození již zůstala v domácnosti. Z uvedeného lze dovodit, že obava žalobkyně z jednání Tálíbánu nebyla bezprostředním důvodem jejího odchodu z vlasti.

36. Pokud zástupce žalobců při jednání soudu dne 7. 6. 2018 nově tvrdil pronásledování žalobkyně, resp. žalobců z důvodu jejich tádžické národnosti, krajský soud konstatuje, že se jedná o novou skutečnost, o které žalobkyně v žádosti o mezinárodní ochranu ani ve své žalobě nehovořila, proto k ní nepřihlížel.
37. Obava žalobkyně z bezpečnostní situace v zemi jejího původu nespadá do taxativního výčtu důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, posouzení této otázky je zhodnoceno v rámci posuzování důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.
38. Žalobkyně opakovaně potvrdila, že prioritním důvodem jejího odjezdu z vlasti byl zdravotní stav jejího syna a jeho léčba v zahraničí. O mezinárodní ochranu požádala jménem svým a svých nezletilých dětí teprve v okamžiku, kdy již neměly pro pobyt v ČR platné povolení, tedy z důvodu zajištění dalšího legálního pobytu zde po dobu probíhající léčby. Krajský soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003), v němž je uvedeno, že azyl je institutem zcela výjimečným, který neslouží jako náhrada institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Stejně tak nepředstavuje univerzální nástroj pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým a těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel, přičemž důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze č. j. 6A 709/2001 ze dne 30. 4. 2002).
39. Žalovaný se žalobkyní tvrzenými důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu podrobně zabýval na stranách 6 až 10 napadeného rozhodnutí a s jeho závěry, že žalobci nesplňují podmínky pro udělení azylu citovaného ustanovení, se soud ztotožnil.
40. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu žalobcům dle § 13 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobců shledán zákonný podklad, neboť žádný z nich není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona. Ostatně ve vztahu k neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu žalobkyně ničeho nenamítala.
41. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
42. Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek

stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok.

43. K otázce udělení azylu z humanitárních důvodů se opakovaně vyjadřoval Nejvyšší správní soud. Lze tak odkázat na jeho rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. Azs 8/2004, z něhož vyplývá, že: „*Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.*“
44. Krajský soud má za to, že žalovaný měl dostatek podkladů, včetně informací od samotné žalobkyně, pro případné rozhodnutí o důvodnosti postupu ve smyslu ust. § 14 zákona o azylu, v rámci své úvahy (rozvedené na straně 11 napadeného rozhodnutí) se s nimi náležitě vypořádal, když otázku udělení humanitárního azylu žalobcům hodnotil komplexně s přihlédnutím k jejich rodinné, sociální a ekonomické situaci, stejně tak jako k jejich věku a zdravotnímu stavu. Podrobně se zabýval zejména zdravotním stavem nezletilého žalobce b), jehož léčba probíhala v České republice a jeho lékařskými zprávami ze země původu, tak i z českých lékařských zařízení. Jak je již uvedeno výše, nezletilý se podrobil operaci k uvolnění svalů, nadále mu bylo doporučeno rehabilitační cvičení. Zdravotní postižení ho neohrožuje na životě. V zemi původu mu nebyl odepřen přístup k lékařské péči (ostatně otec žalobce je lékařem). Dle ustálené judikatury však ani nižší úroveň zdravotní péče není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud neshledal žádné skutečnosti, které by žalovaný v rámci své volné úvahy nezhodnotil, či pochybil v takovém rozsahu, že by soud vedly ke zrušení výroku o neudělení humanitárního azylu. Žalovaný při posouzení důvodů dle § 14 zákona o azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem a jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou.
45. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu směřující proti výroku rozhodnutí žalovaného, kterým žalobcům nebyl udělen azyl dle § 12, § 13, § 14 a § 14b (viz níže) zákona o azylu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
46. Následně soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.
47. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle

odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

48. Ustanovení § 14b zákona o azylu upravuje doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny. V tomto směru žalobkyně žádné žalobní námitky nevznesla. V obecné rovině soud konstatuje, že neshledal pochybení žalovaného o neudělení doplňkové ochrany dle § 14b cit. zákona.
49. Při přezkoumání důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu krajský soud přisvědčil žalobní námitce, že odůvodnění rozhodnutí žalovaného v části výroku o neudělení doplňkové ochrany žalobcům podle § 14a zákona o azylu, je v rozporu s tvrzením a důkazy předloženými žalobkyní v řízení před soudem. Aktuální zprávy z denního tisku (v českém jazyce), které žalobkyně předložila v průběhu řízení před soudem a zejména odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 3. 2018, č. j. 32Az 3/2017-72 (zabývajících se prodloužením doplňkové ochrany dle § 14a žalobci z Afghánistánu), který podrobně vyhodnotil současnou aktuální bezpečnostní situaci v Afghánistánu, vyvracejí závěry žalovaného o tom, že incidenty v zemi původu žalobců jsou pouze lokálního charakteru a že Kábul je pod plnou kontrolou afghánské vlády a patří k nejbezpečnějším oblastem v rámci celé země.
50. V článku ze dne 17. 7. 2017 (<https://zpravy.aktualne.cz>) předloženém žalobkyní je uvedeno, že počet civilních obětí bojů v Afghánistánu přibývá, od počátku roku 2017 podle bilance OSN zemřelo 1 662 osob a přes 3 500 lidí bylo zraněno. Ze statistiky OSN plyne, že 40% civilních obětí mají na svědomí výbušniny, pětina z obětí přišla o život v Kábulu. Bezpečnostní situace v Afghánistánu se zhoršuje, povstalecké hnutí Tálibán stupňuje své aktivity a dobývá další území. V roce 2016 tam zahynulo 3 498 civilistů. V článku ze dne 31. 7. 2017 ze stejného serveru se uvádí, že při útoku na iráckou ambasádu v Kábulu zemřeli všichni čtyři útočníci, kteří patřili k Islámskému státu. V článku ze dne 1. 8. 2017 ze stejného serveru se uvádí, že tři desítky lidí zahynuly při útoku v afghánské městě na západě Afghánistánu a několik dalších jich bylo zraněno.
51. K výhradě žalovaného, že předložené novinové články byly vydány po datu napadeného rozhodnutí, krajský soud upozorňuje na ustanovení článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), který zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle tohoto ustanovení lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje „úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU[.]“ S ohledem na promeškání transpoziční lhůty ze strany České republiky má citované ustanovení procedurální směrnice (pro řízení zahájená na základě žádostí o mezinárodní ochranu podaných po 20. červenci 2015) vertikální přímý účinek a je povinností soudu přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému správnímu orgánu v době jeho

rozhodování známy.

52. Za stěžejní důkaz ohledně posouzení aktuální bezpečnostní situace v Afghánistánu považuje zdejší soud zástupcem žalobkyně předložený rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 32 Az 3/2017-72, který je žalovanému nepochybně dobře znám. Krajský soud v Brně provedl při jednání k uvedené otázce důkaz velkým množstvím zpráv z uznávaných zahraničních zdrojů [zprávou Human Report 2017 – Afghanistan, zpracovanou organizací Human Rights Watch; zprávou ze serveru Asistenční mise OSN v Afghánistánu z 12. 1. 2017 ohledně teroristických útoků v Kábulu; výňatky ze zprávy Valného shromáždění OSN – Rady bezpečnosti ze dne 13. 12. 2016 (str. 4 – oddíl B – Bezpečnost), v níž se hovoří o zhoršení situace mezi afghánskými bezpečnostními silami a Tálibánem v období ledna až října 2016; zprávou Valného shromáždění OSN - Rady bezpečnosti ze dne 3. 3. 2017, oddíl B – Bezpečnost, která na str. 3 vypovídá o zhoršování bezpečnostní situace během roku 2016 až do roku 2017; zprávou „Afghanistan – Protection of Civilians in Armed Conflict (Annual Report 2016, vydané v únoru 2017)“, v níž je na str. 6 zobrazen diagram znázorňující procentní rozdělení přičitatelnosti civilních obětí k jednotlivým silám konfliktu, z nichž více než 60 % je přičitatelných protivládním silám, zejm. Tálibánu a obdobnou zprávou vydanou v únoru 2018, v níž je na str. 4 zobrazen diagram znázorňující procentní rozdělení přičitatelnosti civilních obětí k jednotlivým silám konfliktu, z nichž 65 % je přičitatelných protivládním silám. Tálibánu je přičítáno celkem 42 % z množství všech civilních obětí v daném období, což činí celkem 4385 civilních obětí přičítaných Tálibánu; zprávou United Nations Refugee Agency s názvem „UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum Seekers from Afghanistan“, ze dne 19. 4. 2016 a dalšími zprávami, popsány na stranách 9 až 11 citovaného rozsudku, dostupného na adrese www.nssoud.cz], na jejichž základě dospěl k závěru, že *...„zprávy vztahující se k období 2015 – 2017 hodnotí obecnou situaci v Afghánistánu jako špatnou s tím, že se spíše zhoršuje, přičemž značné riziko hrozí civilnímu obyvatelstvu. ... Jakkoliv stávající podoba konfliktu v Afghánistánu nemusí být charakterizována jako totální konflikt, nelze na druhé straně tento poznatek zjednodušit do té podoby, že by útoky protivládních organizací (Tálibán, Islámský stát) v Afghánistánu probíhaly pouze v okrajových oblastech země. Rovněž tak ani nelze dovozovat, že by jednoznačná (podstatná) většina území byla pod efektivní kontrolou centrální vlády a jejích bezpečnostních složek... Při srovnání podkladových informací, které k bezpečnostní situaci měl žalovaný k dispozici v prvotním a druhotném řízení a při vydání napadeného rozhodnutí představuje hlavní rozdíl skutečnost, že došlo ze strany afghánských vládních sil k převzetí kontroly nad Kábulem a mezinárodní kontingent (ISAF) již v Afghánistánu nepůsobí. Jakkoliv je tento poznatek pravdivý, je zapotřebí se zabývat podrobněji otázkou, do jaké míry je efekt odchodu mezinárodních sil na bezpečnostní situaci v zemi pozitivní, anebo též negativní. Žalovaný tuto úvahu objektivně neprovedl a místo toho vycházel ze zcela zjednodušujícího názoru, že po převzetí kontroly vládními silami je v Afghánistánu v převážné většině území zaveden pořádek a problémy jsou pouze lokálního charakteru. Od toho se odvíjí i závěr žalovaného o tom, že újma by v daném případě byla přičitatelná soukromým osobám, a nikoliv státnímu původci. Vzhledem k charakteru konfliktu mezi protivládními silami a afghánskými bezpečnostními složkami je podle názoru soudu skutečně hraniční a sporné, zda mohou či nemohou být protivládní síly nestátními původci pronásledování.“*
53. Zdejší krajský soud si je vědom skutečnosti, že každý případ je nutno posuzovat individuálně. Jak již výše odůvodnil, po individuálním posouzení žalobkyní

předestřeného azylového příběhu a důvodů, pro které požádala o mezinárodní ochranu, soud neshledal důvody pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12, § 13, § 14 a § 14b zákona o azylu. Pokud však jde o posouzení aktuální bezpečnostní situace v Afghánistánu, posouzení a vyhodnocení vzniku nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu a rizik v případě návratu, je situace poněkud odlišná v tom, že pokud jiný krajský soud na základě velmi podrobného důkazního řízení velkým množstvím různých mezinárodních zpráv dospěje k závěru, že aktuální bezpečnostní situace v Afghánistánu neumožňuje návrat do takové země, nemůže zdejší soud dojít k opačným závěrům. Navíc za situace, kdy žalobkyní tři předložené zprávy nejsou s důkazy provedenými Krajským soudem v Brně v rozporu, ale naopak.

54. Vzhledem k výše uvedenému krajský soud považuje dosud zjištěný skutkový stav ohledně aktuální bezpečnostní situace v Afghánistánu a s tím spojených rizik pro případ vrácení žalobců zpět do země jejich původu za nedostatečný a neaktuální, a pro tyto vady řízení mu nezbylo, než ve smyslu ustanovení § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí ve výroku, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobcům neuděluje doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu, zrušit a věc v tomto rozsahu vrátit žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V něm žalovaný opatří aktuální zprávy ohledně bezpečnostní situace v Afghánistánu a na jejich základě o žádosti žalobců o mezinárodní ochranu podle § 14a zákona o azylu opětovně rozhodne. Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je správní orgán v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

55. Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má úspěšný účastník právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Důvodně vynaložené náklady soudního řízení na straně žalobců spočívají v odměně advokáta a jeho hotových výdajů (§ 35 odst. 2 s. ř. s.). Advokát vyúčtoval odměnu za 5 úkonů právní služby po 3.100,-Kč, pět režijních paušálů po 300,-Kč, náhradu za ztrátu času za 24 půlhodin po 100,-Kč, cestovné 4.801,-Kč, celkem 24.161,-Kč (poznámka soudu: správný součet 24.201,-Kč) a k tomu 21% DPH.
56. Ze soudního spisu je zřejmé, že zástupce žalobců učinil ve věci celkem 4 úkony právní služby [převzetí a příprava zastoupení; 2 úkony za účast na jednání před soudem dne 7. 6. 2018, které trvalo více jak dvě hodiny; 1 úkon za účast na jednání před soudem dne 30. 8. 2018] po 3.100,- Kč [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky MS č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů a § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 cit. vyhlášky], tj. 12.400,- Kč. Advokát má dále právo na náhradu hotových výdajů za 4 úkony právní služby po 300,- Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky), tj. 1.200,-Kč; na náhradu za ztrátu času za 24 půlhodin po 100,-Kč [§ 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 cit. vyhlášky], tj. 2.400,-Kč. Dále má právo na cestovné za 2 cesty k jednání soudu z Ostravy do Hradce Králové a zpět (2x480 km po 4,2 l/100km, pohonné hmoty účtovány dle vyhl. č. 328/2014 Sb., doložil velký technický průkaz použitého vozidla) ve výši 4.801,-Kč. Celkem se jedná o částku 20.801,-Kč. Jako plátce DPH (doložil osvědčení o registraci plátce DPH) má právo na navýšení uvedené částky o DPH ve výši 21 % [§ 23a) zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii], tj. o 4.368,-Kč, celkem činí náklady řízení 25.169,-Kč. Pokud jde o zástupcem žalobců

požadovaný úkon právní služby a k němu odpovídající režijní paušál za sepis žaloby, nebyly soudem uznány, neboť žaloba žalobců ze dne 24. 1. 2017 byla soudu podána bez zastoupení advokátem dne 25. 1. 2017 a plná moc advokáta k zastupování žalobců ze dne 27. 1. 2017 byla soudu doručena až dne 6. 2. 2017. Nebylo doloženo a prokázáno, že by žalobci advokátovi za sepis žaloby, podané před udělením plné moci, zaplatili.

57. Krajský soud proto výrokem III. zavázal žalovaného povinností žalobcům prokázané náklady řízení v celkové výši 25.169,-Kč uhradit k rukám jejich zástupce, který je advokátem (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.) ve lhůtě 10 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 30. srpna 2018

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně